

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 17 juli 2014

MEDITATIE

Het verlangen van de bruid

De wind van Gods Geest

Deze tekstwoorden uit het Hooglied van Salomo spreken van een bepaald verlangen. Het is het verlangen van de bruid uit het Hooglied, het beeld van Gods Kerk. En dit verlangen richt zich in het eerste gedeelte van de tekst op de wind van Gods Geest.

De Heilige Geest komt in de Bijbel immers vaker voor onder het beeld van de wind? Hier is dat de Noordenwind en de Zuidenwind. En aan de hand daarvan komt een aantal karaktertrekken van het werk van de Heilige Geest in het hart van een jongere of oudere naar voren. Leg er uw hart maar naast. Wanneer de wind van Gods Geest zaligmakend gaat waaien? Dan gaat de kille en schrale

Ontwaak, Noordenwind, en kom, Gij Zuidenwind, doorwaai mijn hof, dat zijn specerijen uitvloeien. O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame, en ate zijn edele vruchten!

Hooglied 4:16

Noordenwind waaien als de wind van Gods Geest in ontdekking aan schuld en verlorenheid.

Door middel van de wet komen wij te staan tegenover de eis van Gods rechtvaardigheid en heiligheid. En we leren onszelf kennen als iemand die zich de eeuwige dood waardig heeft gemaakt om de Heere gelijk te geven in Zijn oordeel over mijn leven. Want dan komt er plaats voor de Zuidenwind - de ware ontdekking leidt tot de bedekking. In de warme Zuidenwind wordt ons de Heere Jezus verkondigd als de volkomen Zaligmaker voor een volkomen zondaar. Het Woord wijst Hem zo aan en naar Hem gaat ons hart dan uit. En wat wordt het een wonder, wanneer wij Hem door de Zuidenwind in het Evangelie mogen ontmoeten in Zijn noodzakelijkheid, gepastheid en dierbaarheid, in Zijn schoonheid en beminnelijkheid.

De tuin van het hart

De tuin van het hart wordt in dit teksthoofdstuk vergeleken met een besloten hof, een ommuurde tuin. Daarin liggen allerhande kiemen van werkelijk prachtige vruchten. Die vruchten zijn beelden van de verschillende genaden die in de harten van Gods kin-

deren leven. Denk bijvoorbeeld aan de droefheid naar God, het geloof, de hoop, de liefde en de ootmoed. Het verlangen van de bruid richt zich op de Noordenwind en de Zuidenwind om de tuin te doorwaaien. Opdat zijn specerijen uitvloeien en alles vruchtbaar wordt gemaakt! Al die verschillende genaden zijn dus wel aanwezig? Maar wanneer het dan toch zo schraal is van binnen en er zo weinig groeit en bloeit? Dan wordt er verlangd en gesmeekt om de Heilige Geest als de Noordenwind en de Zuidenwind! Gods kinderen weten wat dat is, om in volstrektheid afhankelijkheid hoopvol alles te verwachten van de Heilige Geest. Hebt u dat ook ervaren van binnen: ik kan het mezelf niet geven. En ik kan het bij mezelf ook niet door de oefening tot groei en bloei brengen? Juist dat dringt dan tot dit gebed: kom o Heilige Geest de scherpe en schrale Noordenwind - neem dan alles van me af wat geen God en geen Christus is. Kom o Heilige Geest in de warme en versterkende Zuidenwind - om Christus in het hart te ontvangen en in Zijn borgwerk rust en vrede te vinden.

Opdat zijn specerijen uitvloeien, opdat ik vruchtbaar zijn mag op die plaats en die omgeving waar de Heere me hebben wil en in alles Gods eer mag bedoelen.

Wanneer de Noordenwind en de Zuidenwind hebben gewaaid door de tuin van het hart, volgt er in het slot van de tekst: O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame, en ate zijn edele vruchten! De Liefste is de hemelse Bruidegom Christus Jezus. De bruid verlangt dus naar de komst van de Bruidegom. En we moeten er nu goed op letten hoe dat onder woorden wordt gebracht. Daarnet was het: doorwaai mijn hof, dat zijn specerijen uitvloeien. Nu is het echter geworden: O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame! 'Mijn hof' of 'Zijn hof' maakt nogal wat verschil. Want de tuin waarin de kiemen en zaden van Gods genade wel liggen, maar die toch niet groeit en bloeit en er zo zielloos en levenloos bijligt? Dat is 'mijn hof', dat is mijn schuld. Is de

Inhoud

- 1 Het verlangen van de bruid
- 2 Dominee en evangelist
- 3 Stem uit het verleden
- 4 De leeruitspraken van 1931 (5)
- 5 Gereformeerde Gemeente van Deventer bestaat 50 jaar
- 6 Eenzaamheid: onderschat het niet!
- 7 Kerkelijk Jaarboek 2014 van zuster gemeenten overzee
- 7 Even maar...
- 8 Kerknieuws
- 8 Berichten
- 9 Kerkdiensten

wildernis van binnen al mijn hof en mijn schuld geworden?

Wanneer de Noordenwind en de Zuidwind hebben gewaaid, nemen we de schuld voluit voor onze eigen rekening. Want dan gaat alles veranderen. Wanneer in de tuin de specerijen gaan uitvloeien en alles opkomt in een overweldigende pracht aan bloesem en vrucht? Dan is dat 'Zijn hof', dan is dat alleen het grote wonder van Zijn genade! Hebben we het al geleerd om 'mijn' te schrijven op onze gebreken, ellende en vloekwaardigheid voor God? Hebben we het al geleerd

om 'Zijn' te schrijven op de vruchten van Gods genade? Want dan wordt Christus hartelijk uitgenodigd om tot Zijn hof te komen om Zijn edele vruchten, om Zijn Eigen werk te zien en te bewonderen. Want 'Die zal Mij verheerlijken; want Hij zal het uit het Mijne nemen, en zal het u verkondigen.' Dan mag het ook ons aller gebed wel zijn: 'Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt, dat de bergen van Uw aangezicht vervloeten.'

Terneuzen,

ds. R.A.M. Visser

jaar, en tussendoor stond hij vier jaar in Genemuiden. Vanuit zijn ervaring als evangelist raakte hij betrokken bij het opzetten van de evangelisatiepost in Merkssem.

Als medewerker van De Saambinder (1947-1972) schreef de predikant naast brieven over zijn reizen ook tal van kerkhistorische bijdragen. Hij publiceerde ook in andere bladen. Groot was ook zijn inzet voor het verenigingsleven, met name het jeugdwerk. Daarbij moest hij in de Noord-Amerikaanse gemeenten nogal wat weerstand overwinnen.

In 1961 was ds. Hegeman zijn tweede ambtsperiode in Sioux Center begonnen. Nadat hij in 1966 in de kleine emigrantengemeente in Unionville was bevestigd, leidde de weg in 1970 ongedacht terug naar Nederland. Daar diende hij nog in Tholen, Veenendaal en Ermelo.

Dominee en evangelist

'Veel heb ik ook mogen spreken in de omgeving van Purmerend; zelfs eenmaal in een herberg. De kansel daar was de tapkast; er waren 22 mensen'. Die ervaring tekende het werk van ds. C. Hegeman: zending en evangelisatie hadden zijn hart. In Canada zette hij zich in voor het bijeenvergaderen van emigranten die nog geen kerkelijk onderdak hadden.

'Als hij een gezonde man was geweest, zou hij graag de zending ingegaan zijn', zegt de weduwe van de predikant, G. Hegeman-van Wingerden. 'Toen G. Kuijt was toegelaten om opgeleid te worden tot zendingspredikant, is hij zes weken bij ons in huis geweest om alvast de nodige vorming te ontvangen. Twee van onze drie zoons zijn ook zendeling geworden. Later hebben ze weleens gezegd dat ds. Kuijt het grote voorbeeld voor hen is geweest. Twee van onze dochters hebben zich in Canada ingezet voor evangelisatiewerk; één van hen onder de eskimo's.'

Een gesprek in Kampen

Op 21 juli is het 100 jaar geleden dat ds. Hegeman in Diemerbrug werd geboren, een buurtschap langs de Weespertrekvaart die later opging in de plaats Diemen. In Noordwijk aan Zee, waar Cornelis Hegeman vanaf zijn achtste jaar opgroeide, werd hij bakkersknecht. Onder een preek van ds. W.C. Lamain zette de Heere hem stil.

Hegeman werd hervormd evangelist, eerst in het Noord-Hollandse Monnickendam (in die tijd sprak hij ook in de omgeving van Purmerend); daarna in het Brabantse Eindhoven. Nadat hij zijn preekbevoegdheid was kwijtgeraakt, bezocht hij ds. J. Vreugdenhil in Kampen. Die had ook zijn kerkenraad gevraagd aanwezig te zijn. Over het gesprek in de pastorie werd volgens de notulen 'algemeen gunstig geoordeeld, zodat ds. Vreugdenhil deze jonge man met vrijmoedigheid voor onderzoek kan voordragen bij de Commissie van onderzoek van onze Theologische School. Daartoe zal Ds. Vreugdenhil als voorz. van het Curatorium dezen ten spoedigste bijeenroepen.' Twee maanden later werd Hegeman toegelaten tot de studie.

Tweemaal naar Amerika

Ds. Hegeman is de enige predikant geweest die reeds als kandidaat naar Noord-Amerika ging. Paterson-Peoples Park was zijn eerste gemeente. In de overzeese gemeenten diende hij tweemaal negen

Plotseling weggenomen

Kort voor zijn overlijden reisden ds. en mevrouw Hegeman zes weken door Amerika. 'Het was een reis van kust tot kust, langs de gemeenten die hij met zoveel liefde had gediend', zegt mevrouw Hegeman. 'Zelf had hij niet het idee dat het een afscheid was. Later zei ds. A.W. Verhoef tegen me dat de preek van m'n man in Chilliwick voor iemand tot zegen is gesteld'.

Ds. C. Hegeman (links) met ouderling A.J. van Dijk in Genemuiden.

Op 10 april 1981 was het predikantsechtpaar 35 jaar getrouwd. Acht dagen later werd ds. Hegeman bepaald bij Psalm 22:26a: 'Van U zal mijn lof zijn in een grote gemeente.' Die woorden ontroerden hem, maar de betekenis verstond hij niet.

Op 28 april ging hij naar Krimpen aan den IJssel om de rouwdienst van de oud gereformeerde ds. M.A. Mieras bij te wonen. 'Dat was één van zijn vrienden. Mijn man dacht heel kerkelijk en had er grote moeite mee als mensen zich niet aan het kerkrecht hielden, maar hij had wel in allerlei kerken vrienden aan wie hij zich verbonden wist vanwege hun godsvreze'. Voor de aanvang van de rouwdienst overleed ds. Hegeman plotseling. 'Aan een hartstilstand. Twee van zijn broers zijn daar ook aan overleden.'

In Noordwijk aan Zee, waar Cornelis Hegeman vanaf zijn achtste jaar opgroeide, werd hij bakkersknecht. Onder een preek van ds. W.C. Lamain zette de Heere hem stil.

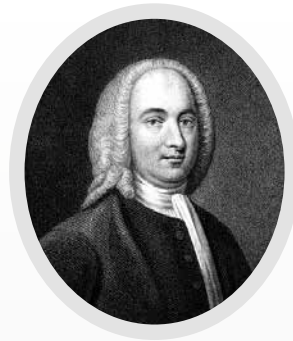
Terug naar Amerika

Mevrouw Hegeman was op 58-jarige leeftijd plotseling weduwe geworden. Nog vijf jaar bleef ze in Ermelo. 'In 1986 boden m'n broers in New Jersey me een huis aan. Daardoor kon ik dichterbij hen en bij de meesten van mijn kinderen gaan wonen. Onze oudste zoon woont in Nederland. Ik heb hier echt m'n honk gevonden. Ik kon gemakkelijk terug naar de Verenigde Staten, omdat ik Amerikaans staatsburger was gebleven. M'n man was weer Nederlander geworden, ook om voor de SGP te kunnen spreken. De politiek interesseerde hem zeer'. Inmiddels is mevrouw Hegeman 92 jaar. 'Mijn zus in Nederland is onlangs overleden. De andere zussen en broers wonen in Amerika. We zijn een oud ploegje geworden. Ik reis ook niet meer'.

De herinneringen bleven. 'Paterson-Peoples Park, de eerste gemeente van mijn man, is opgegaan in de gemeente van Franklin Lakes, waartoe ik nu behoor. Nadat ik als weduwe weer hier in New Jersey kwam wonen, heb ik mogen horen dat hij voor meerdere mensen tot zegen is geweest.'

Scherpenzeel,

L. Vogelaar

Ebenezer Erskine
1680-1754

De Bruidgom tegemoet

Vrienden, ga uit, de Bruidgom tegemoet en verbind u aan Hem en Hij zal al uw lasten dragen, al zijn die nog zo zwaar: 'Werp uwe zorgen op de Heere en Hij zal u onderhouden.' Christus is de medelijdenste Man, Die er ooit geweest is. Als Hij ziet dat Zijn geliefde bruid gebukt gaat onder enigerlei ellende - wat dat ook zijn mag - dan is Hij in al haar benauwdheden met haar benauwd en Hij zal in het vuur en in het water met haar zijn, zodat het vuur haar niet zal verbranden.

En het water haar niet zal overstromen. Zie eens, hoe Hij Zijn geliefde bruid in haar slingeren toespreekt: 'Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste! Zie Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten.' O verbind u aan deze Bruidgom en Hij zal al uw vijanden ten onder brengen, en u overwinnaar, ja meer dan overwinnaar, over hen maken. Zij, die Christus kiezen en met Hem in ondertrouw komen, moeten er zeker op rekenen, dat de heirlegers van de hel tegen hen zullen optrekken.

Want de oude slang werpt uit haar mond water als een rivier achter de vrouw en tegen de overigen van haar zaad, die de geboden van God bewaren en de getuigenis van Jezus liefhebben. Wees toch niet ontmoedigd, arme ziel, uw Bruidgom heeft de kop van de oude slang al vermorzeld en zal u eerlang de satan onder uw voeten doen verpletteren. Hij, Die tussen de wraakvorderende rechtvaardigheid en u heeft gestaan, zal ook met en voor u staan tegen al uw vijanden. Laten mensen en duivels de bruid van Christus vloeken, Hij zal haar zegenen. Laat haar in de ban gedaan, uit de kerk geworpen, en de duivel overgegeven worden, Christus zal zulke vonnissen niet bevestigen, maar vernietigen. In Johannes 9 lezen wij van een arme blindgeborene, zijn ogen waren door Christus op de sabbat geopend, door een weinig slijk te maken en dat op zijn ogen te leggen.

De Joodse raad vergaderde en onder een zeer godsdienstig voorwendsel van ijver voor de sabbatdag, riepen zij de man op voor hen te verschijnen, die Christus beleed voor zover hij Hem kende. Daarop deden zij hem in de ban en wierpen hem uit de gemeente als een heiden en tollenaar. Christus hoorde dat en maakte Zich nader aan hem bekend en sprak die opmerkelijke woorden in de verzen 35-40. Zo nam Christus het voor Zijn bruid op!

Ebenezer Erskine

De leeruitspraken van 1931

In het vorige artikel hebben we gezien dat aanvaarding van de leeruitspraken door de Generale Synode een storm van kritiek geooogst heeft. Niet alleen van buitenaf maar ook van binnenuit. Het vorige artikel besloten we met de kritiek van E. Hofman in zijn brochure uit 1979.

Kritiek van gelijke orde vinden we zo'n twintig jaar later terug in de geschriften van dr. ir. J. Blaauwendraad. Hij ziet "1931" als een compromis tussen twee vleugels, die naar zijn zeggen duidelijk aanwezig zijn. In zijn boekje "De leer tegen het licht" zegt hij daarover het volgende: 'Vraagt u het mij, dan zijn er van meet af aan twee stromen geweest die we voor de Tweede Wereldoorlog kunnen duiden als "Kok" en "Kersten", wat na de oorlog uitwerkte als "Kok" en "Steenblok". Die twee hoofdstromen bestonden reeds lang voor 1907 in de afgescheiden kerken. In de negentiende eeuw sprak men al van de Drentse richting (nu Steenblok) en de Gelderse richting (nu Kok). Voor mij is de formulering van de leeruitspraken van 1931 een compromis tussen de Drentse en de Gelderse richting, maar dan zo dat de grondtoon Drents is en de formulering tegemoet wil komen aan het Gelderse standpunt'.

Deze reacties geven duidelijk het wantrouwen weer dat er van meet af aan helaas is geweest tegen de leeruitspraken. Ze zouden polemisch zijn, eenzijdig, in een verkeerde zin bindend, een vorm van streng isolement en van speculatieve theologie, een constructie, het resultaat van een dogmatiseringproces, isolerend ten opzichte van andere kerkgenootschappen, een gevolg van overbevindelijk denken, en uiteindelijk een poging tot een interne compromisvorming.

Inhoudelijke overweging

Wie de definitieve uitspraken van de Generale Synode vergelijkt met de eerste opzet vanuit de PS Noord, vindt daarin enkele verschillen. Deze verschillen geven iets weer van de

Ds. G.H. Kersten

grondige doordenking van de artikelen, waarin duidelijk gezocht is naar een voor allen aanvaardbare formulering. Dat maakt mijns inziens juist ook de kracht van deze uitspraken uit. We zullen de uitspraken daarom nu één voor één aan de orde stellen.

Ook in de eerste leeruitspraak wordt dus gesteld dat het genadeverbond onder de beheersing staat van de verkiezing.

De eerste uitspraak:

Dat het verbond der genade staat onder de beheersing van de uitverkiezing ter zaligheid, dat het wezen des verbonds daarom alleen geldt de uitverkorenen Gods en nooit gelden kan het natuurlijk zaad. Dat aard en wezen van verbond der verlossing en verbond der genade één zijn en niet twee. In wezen is het één verbond.

Wanneer we deze uitspraak goed lezen, dan zien we dat hier over drie zaken gesproken wordt. Als eerste gaat het over de verhouding tussen de ver-

kiezing en het genadeverbond, vervolgens over het wezen van het verbond en ten slotte over de verhouding tussen het verbond der verlossing en het verbond der genade. Omdat het tweede punt in de vierde en vijfde uitspraak wordt toegelicht, en het derde punt in de tweede en derde uitspraak, beperken we ons hier tot het eerste punt, waarin het gaat om de verhouding tussen de verkiezing en het genadeverbond.

Twee historische lijnen

Hiermee komen we bij wat we gerust kunnen noemen de theologische twistappel van de twintigste eeuw. De vraag die telkens weer aan de orde kwam is: 'Mag en moet men in de leer van het verbond van de verkiezing uitgaan?' Wie de historische ontwikkeling van de verbondsleer nagaat, ziet voortdurend twee lijnen lopen. De eerste lijn, in de twintigste eeuw de lijn van onder meer prof.dr. K. Schilder, dr. J.G. Woelderink en prof. J.J. van der Schuit, vindt haar uitgangspunt in het verbond zoals God dat in de tijd gesloten heeft met de gelovigen en hun kinderen. Aan hen allen komen de beloften toe, waarmee de eis om trouw te zijn aan Gods verbond gepaard gaat. Men noemt geloof en bekering als voorwaarden, al houdt men wel staande dat dit gaven van God zijn.

De tweede lijn, die gevolgd is door dr. A. Kuijper en ds. G.H. Kersten, stelt het verbond nadrukkelijk in het licht van de verkiezing. Zeker, dr. Kuijper heeft dat uitgewerkt op een wijze die beslist de onze niet is; door de gemeente als verbondsgemeente te beschouwen en, generaliserend, ook als gemeente van uitverkorenen. Maar de brongedachte was dezelfde.

Ook in de eerste leeruitspraak wordt dus gesteld dat het genadeverbond onder de beheersing staat van de verkiezing. Verkiezing en verbond worden hier duidelijk bij elkaar gehouden. En terecht, want ze hebben ook alles met elkaar te maken. Om het kort te zeggen: in de uitverkiezing is bepaald *wie* er zalig zullen worden, en in het genadeverbond *hoe* zij zalig zullen worden. Het een is dus de uitwerking van het ander. Hoe dus vrije genade wordt uitgewerkt. Daarover in het volgende artikel meer.

(wordt vervolgd)

Sliedrecht,

ds. A.T. Huijser

Gereformeerde Gemeente van Deventer bestaat 50 jaar

Op 24 april 2014 mocht de Gereformeerde Gemeente van Deventer haar 50-jarig bestaan als zelfstandige gemeente herdenken. Een dergelijk jubileum geeft veel gedachten. Naar aanleiding van dit jubileum heeft de kerkenraad een herdenkingsboek laten verschijnen.

Graag willen we over dat boek enkele dingen doorgeven. Als eerste maar even een compliment voor de schrijver de heer J. P. Sinke. Het is een prachtig en leerzaam boek geworden. Bij het lezen kwamen weer heel veel herinneringen naar boven. Vooral de mensen die ooit in Deventer hebben gekerkt, zullen veel in dit boek kunnen vinden. De schrijver van het boek geeft eerst enkele dingen weer uit de kerkelijke geschiedenis van de stad Deventer. Bekende namen (Geert Grote, Thomas á Kempis, Jacobus Revius en ds. G.H. Kersten) zijn aan deze stad verbonden. Ds. Kersten is in Deventer geboren. Deventer heeft dus een lange geschiedenis op kerkelijk en godsdienstig gebied.

Uitvoering wordt beschreven hoe er in Deventer een gemeente kwam. Het is eigenlijk allemaal heel klein en onopvallend begonnen. Enkele gezinnen die samenkwamen om de schriftuurlijk-bevindelijke waarheid te horen. Op 4 juni 1950 werd de eerste preek gelezen. Het was een preek van ds. Van Reenen over Joh. 13:7. Op 16 april 1956 komt er een zelfstandige afdeling, terwijl op 24 april 1964 de instituering plaatsvindt. Bij die gelegenheid bedient ds. G. Schipaanboord het Woord vanuit 1 Kon. 18:44. Geleidelijk aan is er in Deventer een gemeente gegroeid. Vooral de ambtsdragers C. H. Diepeveen en G. Kanis hebben jarenlang en met grote toewijding de gemeente mogen dienen. We herinneren ons wijlen ouderling Diepeveen nog heel goed. Wat kon hij teer en met warmte de dienst des Heeren aanbevelen. En wat was het voor hem een wonder dat de Heere hem, tijdens een preek van ds. R. Kok over Joh. 3:8, heeft stilgezet en opgeraapt. Ook dia-

ken Kanis herinneren we ons als een man die oprecht de Heere vreesde. Met liefde en drang wees hij jonge mensen op het goede van de dienst des Heeren.

Vele dingen komen in dit boek aan de orde. Ook blijkt duidelijk dat de tijden veranderen, de opvattingen soms wat wijzingen, maar dat het Woord en de prediking onverminderd gelijk blijven. Adam en Christus, zonde en genade zijn de zaken waar het voor verloren mensen op aankomt. Er veranderen ook zaken. In 1962 is de kerkenraad van mening dat we 'met reizen op zondag niet op de goede weg zijn'. Met de komst van ds. H. Ligtenberg verandert dit standpunt. Vele jaren heeft hij op zondagavond de catechismus voor de gemeente uitgelegd. En dat was niet zonder zegen!

Er staan verschillende mooie en leerzame zaken in dit boek. De kerk, de zending, de evangelisatie, het ledenverloop, de consulenten, het kerkelijke leven, etc. komen allemaal aan orde. Een predikant die regelmatig verzuchtte dat het mogelijk wel niet zou gaan deze avond werd voorzichtig maar beslist door Diepeveen erop gewezen dat hij een preek bij zich had. De zuchtende prediker kon dus rustig

Kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Deventer.

in de kerk gaan zitten. Dat ging echter weer wat te ver. Daarna heeft de prediker dergelijke dingen niet meer gezegd. Soms kan het goed zijn om iets duidelijk te maken.

Een boek als dit brengt het reilen en zeilen van een kleine gemeente in een grote, seculiere stad naar voren. Het is goed om daar kennis van te nemen. Het huidige kerkelijk leven in de kring der gemeenten voltrekt zich goeddeels in grote kerkelijke gemeenten die veelal te vinden zijn in kleine dorpen. Dat geeft niet, maar laten we ook de gemeenten als Eindhoven, Den Helder, Enschede, Deventer, etc. niet vergeten. Daar wordt, onder soms moeilijke omstandigheden, het Woord zondag op zondag gebracht. Persoonlijk zou ik het zeer betreuren als dergelijke kleine gemeenten meer en meer zouden verdwijnen. Het heeft iets bemoedigend als in een grote stad met meer dan 100.000 inwoners een klein groepje mensen samenkomt om naar de aloude boodschap van Gods Woord te horen. Onze grote steden hebben ook het goede Woord Gods nodig.

Tenslotte geeft het lezen van dit denkenboek nog een gedachte. Met weemoed denken we terug aan de leesdiensten die geleid werden door ouderling Diepeveen. Hij las Smytegelt begrijpelijk en duidelijk, hoewel hij een oude druk voor zich had. De catechismus van Van der Groe werd gelezen. Kortom, er bleef iets bewaard van de erfenis van onze vaders. Er zijn verder ook dingen die in dit boek niet te vinden zijn. Dat is de geschiedenis van de Kerk met een grote K. Ook in Deventer werd het grote godsgebouw gebouwd. God Zelf heeft een zegen geschonken op zijn Woord. Daar zijn tot op de dag vandaag voorbeelden van te noemen. Soms zijn Gods wegen daarin onbegrijpelijk, maar achteraf mogen we er weleens iets van zien. We herinneren ons nog de tijd dat ouderling Diepeveen zijn eerste vrouw moest verliezen. Wat heeft de Heere het toen wel met hem en de gemeente gemaakt. Dat is de geschiedenis die de Heilige Geest schrijft. De eeuwigheid zal dat openbaren. Tot eer van Gods grote Naam.

N.a.v.: Een kleine wolk als eens mans hand, J. P. Sinke. Uitgave van de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Deventer.

Amersfoort,

ds. W. Visscher

Eenzaamheid: onderschat het niet!

Binnen de Particuliere Synode Zuid (Zeeland en Goeree-Overflakkee) is Stichting Hulpverlening (aan Psychisch Zieken) actief. Aan het woord zijn de pastoraal werker en een bestuurslid.

Eenzaamheid komt veel voor. Maar wat is dat eigenlijk, eenzaamheid? In een tweetal artikelen aandacht hiervoor en enkele handreikingen voor ambtsdragers en gemeenteleden. In dit eerste artikel aandacht voor de cijfermatige kant.

De klok tikt de minuten weg

De minuten rijgen zich aaneen. De klok tikt de minuten weg. Eindeloos lange minuten maken ettelijke uren en vullen een lange dag. Af en toe beweegt er iets in de straat. Een postbode of een folderbezorger snelt zich langs de huizen. Zou er nog iemand bellen vandaag?

Eenzaamheid: alleen ik?

Er is onderzoek gedaan naar eenzaamheid. De uitkomst is onthutsend. Ontzettend veel mensen voelen zich regelmatig of zelfs vaak eenzaam. Het komt voor onder alle bevolkingsgroepen en leeftijden. Bepaalde groepen hebben er meer last van, bijv. mensen die beperkt zijn door een ziekte, door armoede of door het niet goed kunnen spreken van de taal, alleenstaanden, werklozen of mensen zonder familie of vrienden. Maar ook buiten deze groepen komt eenzaamheid veel voor. Nee, als u last heeft

van eenzaamheid, dan bent u zeker niet alleen!

Eenzaamheid: de cijfers

De cijfers liegen er niet om. Ruim een derde zegt te lijden onder eenzaamheid. En bijna de helft daarvan vertelt zich 'sterk eenzaam' te voelen. Tegelijk is eenzaamheid een groot taboe. Mensen willen er niet over praten. Men schaamt zich om te zeggen: "Ik voel me eenzaam". Ca. 40% van de Nederlanders (ca. 4.000.000 volwassenen) heeft er echt last van. Onvoorstelbaar. Waarom dan toch zo weinig aandacht voor eenzaamheid?

"Ca. 40% in NL heeft last van 'te veel eenzaamheid'. Onvoorstelbaar!"

Eenzaamheid: wat is het?

Wat is eigenlijk eenzaamheid? Het is een onplezierig gemis van sociaal contact van voldoende kwaliteit, voldoende inhoud en in voldoende mate. Anders gezegd: je spreekt niemand of de gesprekje die je hebt, zijn oppervlakkig of zeer spaarzaam, in ieder geval minder dan je zou wensen. Professionals zeggen daarbij: eenzaamheid maakt ziek. 'Mensen die langdurig last hebben van eenzaamheid doen een groter beroep op de zorg, consumeren meer antidepressiva en zijn in het algemeen minder gezond', meldt het RIVM.

"Aan de buitenzijde lijkt het een hechte groep, maar bij nader inzien is het: ieder voor zich!"

Eenzaamheid: de oorzaken?

Alvorens we vanuit Bijbels perspectief er over nadenken, eerst enkele maatschappelijk tendensen.

1. De *individualisering* versterkt de eenzaamheid. De mens leeft voor

zichzelf en moet voor zichzelf zorgen. Bij muziekfeesten voor jongeren worden misselijke 'vrienden' snel bij de EHBO gedropt, terwijl de rest 'vrolijk verder feest'. Aan de buitenkant lijkt het een hechte groep, maar bij nader inzien is het: ieder voor zich! Dus al bent u omringd door mensen: u kunt zich eenzaam voelen. Dus individualisme is een oorzaak. Alles is zo vluchtig en iedereen is vooral op zichzelf gericht.

2. Een andere oorzaak is het *materialisme*. We willen laten zien dat het 'heel goed' met ons gaat. We zijn succesvol, verdienen veel geld, maken excentrieke reisjes, genieten intens en hoppen van vermaak naar vermaak. Daarbinnen past geen gesprek over wat ons werkelijk bezighoudt, wat we nodig hebben, wat we missen of hoe we ons voelen. Het gaat immers 'heel goed' met ons?
3. Ook de *oppervlakkigheid* is groot. Niet alleen op kerkelijk terrein, maar de hele maatschappij is vluchtig, gejaagd en snel. Een interview moet snel, uitspraken moeten messcherp, je moet nu beslissen over deze aankoop en meningen zijn zwart of wit. Je leven is zo voorbij. Pluk de dag. Geniet, want je leeft maar eenmaal...

Zullen we deze drie symptomen eens goed tot ons laten doordringen? Want we zijn allen kinderen van deze tijd.

In het tweede artikel zal er aandacht zijn voor eenzaamheid in Bijbels licht.

(wordt vervolgd)

Waarde,
Ooltgensplaat,

G. van Veldhuisen
K.J. Nipius

Kerkelijk Jaarboek 2014 van zustersgemeenten overzee

Het Kerkelijk Jaarboek 2014, ofwel "Church & School Directory" van de Netherlands Reformed Congregations, onze zustersgemeenten overzee, is inmiddels weer uit en kan worden besteld bij ons kerkelijk bureau in Woerden voor vijf euro per exemplaar.

Korting op afname van grotere hoeveelheden wordt niet vermeld, maar op het luttele bedrag van vijf euro zou dit ook niet reëel zijn. En... jaarboek-

jes schaffen we nu eenmaal niet aan als kerstgeschenk of verjaardagskado, want ze zijn meer bedoeld als belangrijk naslagwerkje dat jaarlijks geactualiseerd uitkomt, en in het bijzonder nuttig is voor hen die er belang bij hebben.

Welnu, dat laatste is nog steeds het geval bij ondergetekende en ongetwijfeld bij velen met hem aan deze zijde van de oceaan. Velen van ons hebben kinderen, kleinkinderen, familie, vrienden aan de overzijde. Niet

in het minst ook vanwege de goede band die er over en weer mag zijn met gemeenten, broeders in de bediening en andere ambtsdragers.

Het jaarboek ziet er - behoudens wat jaarlijks terugkerende schoonheidsfoutjes - verzorgd uit. Van elk kerkgebouw is een foto opgenomen, hetgeen het geheel zeker verfraait. Ds. E.C. Adams (Corsica) schrijft een ernstig voorwoord en het jaaroverzicht 2013 toont aan dat naast de vele redenen tot dankbaarheid niets op aarde bestendig is, behalve het koningschap van Christus, Wiens grootheid Zijner heerschappij en des vredes geen einde zijn zal.

Ook de scholen die grotendeels door de gemeenten zelf bekostigd worden, komen ruim aan bod. De gelden die jaarlijks zeer trouw vanuit Nederland worden overgemaakt voorzien in een behoefte en worden door onze ge-

Even maar...

In Mij (geen) vrucht?

'Alle rank die geen vrucht draagt, die neemt Hij weg...', zo lezen we in Joh 15 vers 2. Wat verder lezen we van deze ranken dat die buitengeworpen worden en verdorren. En 'men vergadert ze, en men werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand' (vers 6). Een rank zonder vruchten is bestemd voor het vuur. Maar is vers 2 nu goed aangehaald? Leest u de eerste tekst nog eens. Daar ontbreken namelijk twee woorden, het vijfde en zesde woord van de zin is weggelaten en die worden ook vaak weggelaten. Terwijl ze toch niet onbelangrijk zijn. Bedoeld wordt 'alle rank die *in Mij...*'

Deze woorden worden gesproken terwijl de Middelaar onderweg is van de paaszaal naar de hof van Gethsémané. Zojuist heeft het gezelschap de opperzaal verlaten (14:31b). In de nacht van donderdag op Goede Vrijdag, de nacht van het verraad, gaan ze Jeruzalem door en uit. Judas is er pijnlijk niet

meer bij. Dan klinken deze woorden: '...alle rank die in Mij geen vrucht draagt...'. Dus er zijn ranken die in Hem geen vrucht dragen? Is er dan een afval der heiligen? Neen, dat weet u wel. Maar denk nu eens aan Judas. Hij had een zekere band met Jezus. Het was net alsof hij aan Hem verbonden was, nietwaar? Het was alsof hij bij Gods volk hoorde. Het scheen alsof hij dicht bij Jezus leefde. Hij hoorde Zijn woorden, deelde zelfs in Zijn zorg. Wat een voorrechten! En de vruchten van de waarachtige bekering tot God, het ware geloof in Christus Jezus? Deze vruchten ontbraken pijnlijk. Hij bleek een 'rank die in Mij geen vrucht draagt'. Een vreselijke mogelijkheid! Zo dichtbij en toch: buiten geworpen, verdord om verbrand te worden.

Zijn we door afsnijding van Adam, wezenlijk ingelijfd in deze Wijnstok? Dat blijkt uit de vruchten. Of hangen we er maar wat bij? Zijn we meelopers met Gods kin-

deren? Je zou denken dat ze erbij horen. Weliswaar een uiterlijke band met Jezus, 'in Christus geheiligd' noemt ons doopformulier dat. Maar de wezenlijke band aan de Wijnstok ontbreekt. Wat aan de buitenkant, maar niet waarachtig, niet innerlijk, met het hart. Van al het kerkvolk van het oude testament wordt op deze manier ook gezegd dat ze 'allen dezelfde geestelijke drank gedronken hebben; want zij dronken uit de geestelijke steenrots die volgde; en de steenrots was Christus (1 Kor. 11:4)'. Zo ook het kerkvolk van het nieuwe testament, afgezonderd onder de bediening van het genadeverbond. Maar waar zijn de vruchten? De rank is van zichzelf maar een leeg, hol pijpje hout. Onbruikbaar om er verder iets mee te doen. Maar in de levensverbinding met de Wijnstok vloeien de levenssappen, die tot vruchten leiden. Vruchten van de Wijnstok dus, niet van de onooglijke ranken.

v. A.

meenten aldaar zeer gewaardeerd. Al bladerend valt op dat het ledenaantal met iets meer dan 2% is toegenomen. Het predikantenkorps telt op dit moment tien dienstdoende predikanten, waarvan er inmiddels drie broeders de leeftijd van zeventig jaar zijn gepasseerd, en nog eens vijf andere broeders de vijftig jaar zijn gepasseerd.

De gemiddelde leeftijd van de predikanten ligt met rond de zestig jaar dus vrij hoog. Dit is overigens wel te verklaren vanuit het gegeven dat predikanten in Noord-Amerika doorgaans langer in actieve dienst blijven dan in Nederland de gewoonte aan het worden is. Een en ander heeft ongetwijfeld met de werkdruk te maken én misschien met het feit dat het woord 'emeritaat niet in de Bijbel staat', zo verzekerde wijlen ds. J. Spaans mij eens. De exegese van Numeri 4:3 laat ik maar liggen...

Groot mocht in ieder de verwondering zijn dat de Theologische School het komende leerjaar met drie studenten mag verder gaan. De Heere gedenke studenten en hun docenten, samen met het curatorium.

Over docenten en curatorium gesproken valt bij het lezen van de door de Generale Synode ingestelde Deputaatschappen op dat twee van de drie docenten ook leden van het curatorium zijn gebleven. In Nederland is dat doorgaans niet gebruikelijk, om een aantal steekhoudende redenen natuurlijk. Voor de studenten lijkt mij dit overigens geen onaardige bijkomstigheid want een docent zal zijn student(en) natuurlijk niet zomaar afvallen bijvoorbeeld op de examens, toch? Maar of het de onpartijdigheid ten goede komt, is een vraag die bij mij bleef hangen. Ach, Amerika blijft toch het land van de onbegrensde mogelijkheden, nietwaar?

Wat niet in het Yearbook kon worden opgenomen, maar wat wél het allerbelangrijkst is, en waar het ten diepste over gaat in Gods Kerk hier op aarde, is hoe het écht met de gemeenten gaat: of er nieuwelingen in Sion werden geboren. Of er opwas is in de genade en de kennis van onze Heere Jezus Christus. Of de gemeente Gods een goede reuke van Christus verspreidt. Achter de getallen schuilen zielen voor de eeuwigheid. Dat lezen we niet in de statistieken en is ten diepste ook niet afhankelijk van groei of afname van ledenaantallen.

De Prediker spreekt over een kleine stad met weinig lieden daarin en

waar men een arme wijze man vond die de stad verlost door zijn wijsheid. Welnu, die lieden zijn er nog, en je ontmoet ze soms ook in kleine(re) gemeenten...

We sluiten af. Boven het Yearbook bevindt zich het gedenkboek voor Gods Aangezicht, waar alles wat wij hier op aarde doen, staat opgetekend. Ook van wat er allemaal binnen een kerkverband gebeurt of niet gebeurt. Zowel de gemeenten overzee als hier worden gediend. Het Woord gaat nog open. De prediking van wet en Evangelie, Adam en Christus, ontdekking en nodiging tot de zaligheid klinkt duizenden zielen wekelijks in de oren. Aangrijpend gegeven! De Heere beware voor gewenning, vanzelfsprekendheden en zelfingenomenheid met betrekking tot de heilige dingen.

De Heere bouwt Zijn Kerk totdat de laatste die onder het zegel van de verkiezing ligt, is ingebracht. Dan zal het einde zijn en zal Jezus Christus het Koninkrijk aan de Vader overgeven en teniet doen alle heerschappij, en alle macht en kracht. (1 Kor. 15:24) Dan zullen ook '53 van hier en '93 van daar voor goed(!) en volmaakt zijn opgelost. En voorts alles wat nu nog met zonde bevekt en bezoedeld ligt. 'O Heere! wanneer komt die dag, dat ik toch bij U zal wezen, en zien Uw aanschijn geprezen' (Ps. 42:1, berijmd, Datheen). Dat blij vooruitzicht zij ons aller deel, met de hartelijke wens en bede, gaande door het moerbeidal, de Koning van de Kerk zich gedurig tot een fontein te stellen.

Dordrecht,

ds. H. Hofman

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Arnhem:

ds. W. Harinck te Moerkapelle;

Te Zwijndrecht:

ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht.

BEDANKT

Voor Lisse:

ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;

Voor Meeuwen i.c.m. Sprang-Capelle:
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;
Voor Rotterdam-IJsselmonde:
ds. A. Vermeij te Nieuw-Beijerland.

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2014

Pag. 159, **gemeente BREDA.**

Koster is nu: F.P. van Well, Eggestraat 18,
4818 BS Breda, tel. (076) 5873760.

BERICHTEN

■ GTA TE WERKENDAM

De classis Dordrecht organiseert op maandag 8 september 2014 een GTA-avond (**Gerichte Toerusting voor Ambtsdragers**) rondom het onderwerp 'seksverslaving'. Dhr. H. van Groningen, directeur van stichting De Vluchtheuvel, hoopt deze avond over dit onderwerp te spreken. Deze bijeenkomst vindt

plaats in een van de zalen van het kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Werkendam, Sigmondstraat 47. Wanneer u ambtsdrager bent in een gemeente in een andere classis bent u eveneens van harte welkom. Aanmelden kan via www.deputaatschapdmz.nl, via dmz@cbgg.nl of via (0348) 489900.

■ ZENDINGSMARKT REGIO KAMPEN

Zendingsmarkt regio Kampen, locatie kerk Geref. Gemeente Hoogeveen, Coevorderstraatweg 50 te Noordscheschut, op **woensdag 5 augustus**. Opening door ds. C. Hogchem. Aanvang: 9.30 uur. Sluiting: 14.30 uur.

■ RECTIFICATIE

Per abuis is in De Saambinder van 10 juli melding gemaakt van een GBS-dienst, die op 17 juli zou plaatsvinden in de kerk van de Geref. Gemeente te Gorinchem en waarin ds. J. van Belzen zou voorgaan. Deze dienst wordt echter gehouden op **donderdag 24 juli** en begint om 19.30 uur.

■ PREKENBUNDEL DORDTSE LEERREGELS

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Houten heeft een bundel met 21 preken over de Dordtse Leerregels van de hand van ds. J. S. van der Net, getiteld "Door U, door U alleen", uitgegeven. Deze bundel kost € 19,00 per stuk, inclusief verzendkosten. U kunt deze bundel kopen door dit bedrag over te maken naar bankrekeningnummer NL84 RABO 0329 8665 40 t.n.v. Gereformeerde Gemeente Houten onder vermelding van uw volledige naam, adres en woonplaats. Wilt u meer exemplaren ontvangen, dan dient u het bedrag van € 19,00 te vermenigvuldigen met het aantal exemplaren dat u wenst te ontvangen.

Kerkenraad Geref. Gemeente Houten

van der Heiden; Meeuwen 19.00 uur ds. L. Blok; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 15.00 uur ds. S.W. Janse; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. C.J. Meeuse en 18.30 uur ds. C. Harinck; Nieuwer ter Aa 15.00 uur ds. A. Verschuure; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Nisse 9.30 en 14.30 uur ds. J.W. Verweij; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Oosterend (Maartenskerk, Texel) 11.30 en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. M. Joosse; Oostvoorne 19.00 uur ds. W. Silfhout; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Opperdoes 10.00 en 16.00 uur ds. G. Hoogerland; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Oudemirdum 9.00, 11.00 en 19.00 uur stud. M.H. Schot; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Puttershoek 10.00 uur ds. C. Harinck; Rhene 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 15.30 uur ds. P. Mulder; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-IJsselmonde 19.00 uur ds. L. Terlouw; Rotterdam-Zuidwijk 15.00 uur ds. W.J. Karels; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen zie 's-Gravenhage; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Sprang-Capelle 9.30 en 15.00 uur stud. W.A. Zondag; Stad aan 't Haringvliet 15.00 uur ds. S. Maljaars; Terneuzen 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 17.00 uur (H.D.) ds. J. van Belzen; Veen 15.00 uur stud. H. Brons; Vlissingen 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 17.30 uur ds. M. Joosse; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30, 14.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wierden 14.00 uur ds. J. van Laar (in Herv. Kerk van Hoge Hexel, Piksenweg 6) en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens (in Herv. Taborkerk, Jacobsonstraat 8-a); Woerden (Maranathakerk, Molenvlietbaan 10) 11.00 uur ds. H. Paul; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijnd-

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 20 JULI 2014

Aagtekerke 14.30 uur (H.D.) ds. J.M.D. de Heer en 19.00 uur ds. J.J. Tanis; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. A.T. Huijser; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 17.00 uur kand. H.A. van Zetten; Apeldoorn 10.00 uur (H.D.) ds. A. Schreuder en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Arnhem 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur kand. P.D. den Haan; Berkenwoude 10.00 uur ds. M. Golverdingen; Bodegraven 16.00 uur ds. H. Paul; Boskoop 9.30 en 15.00 uur kand. H.A. van Zetten; Brakel 10.00 en 18.00 uur stud. H. Brons; Breda 17.00 uur ds. M. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 14.30 uur ds. G. Pater; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 18.00 uur ds. J.M. Kleppe; Dirksland 15.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 16.30 uur ds. H. Hofman; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. E. Bakker; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Eindhoven 18.30 uur stud. H. van der Heiden; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 19.00 uur ds.

P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. B. Labee; Enter 9.30 en 18.30 uur ds. B. Labee; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 15.30 uur ds. W. Harinck; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. J. Driessen; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 19.00 uur ds. A. Schot; Hoedekenskerke 10.00 en 14.30 uur stud. H. van der Heiden; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Hoogvliet 19.00 uur ds. H. Hofman; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kamperland 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Kapelle-Biezeling 14.30 uur ds. C. van Krimpen; Katwijk aan Zee 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.00 uur ds. J.S. van der Net; Lelystad 15.30 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 19.00 uur ds. G. Clements; Marknesse 15.30 uur ds. A.B.

recht 9.30 uur ds. J. Mijnders en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Zwolle 15.00 uur ds. P. Melis.

■ DINSdag 22 JULI 2014

Drachten 19.30 uur ds. A. Verschuure; Enter 19.30 uur ds. B. Labee; Kruijningen 19.30 uur (voor de Evangelisatie) ds. W.J. Karels; Meeuwen 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Nijkerk 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Oude-Tonge 19.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. G. Bredeweg; Sint Annaland 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Soest 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Tholen 19.30 uur ds. L. Terlouw; Uddel 19.30 uur ds. G. Mouw.

■ WOENSDAG 23 JULI 2014

Beekbergen 19.30 uur ds. A. Verschuure; Boskoop 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. J.M.D. de Heer; Den Helder 19.30 uur ds. P. Melis; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Gorinchem 19.30 uur ds. J. van Belzen (voor de GBS); Goudswaard 19.30 uur ds. A. Schot; Hoofddorp 19.45 uur ds. G.J. van Aalst; Hoogeveen 19.30 uur ds. M. Karens; Mijdrecht 19.30 uur ds. G. Mouw; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Nisse 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Oosterend (Maartenskerk, Texel) 19.00 uur ds. A.J. de Waard; Oostvoorne 19.30 uur kand. H.A. van Zetten; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Oudemirdum 19.30 uur ds. K. Boeder; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. S. Maljaars; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. F. Mulder; Veen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Wageningen 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Westkapelle 19.30 uur ds. J. Schipper; Woerden (Maranathakerk, Molenvlietbaan 10) 19.30 uur ds. J. IJsselstein; Zwijndrecht 19.30 uur ds. G. Beens.

■ DONDERDAG 24 JULI 2014

Borssele 19.30 uur ds. M. Mondria; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. J. van Belzen; Naaldwijk 19.45 uur ds. G. van Manen; Ouddorp 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Urk 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Zwolle 19.30 uur ds. A. Vermeij.

■ VRIJDAG 25 JULI 2014

Kootwijkerbroek 14.15 uur (huw.bev.) ds. G. Beens.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 20 JULI 2014

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden

(Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 17.00 uur evang. G. v.d. Breevaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

1964

14 juli

2014

*'Verblijdt u in de hoop. Zijt geduldig in de verdrukking.
Volhardt in het gebed.'*

Met deze tekst werd 50 jaar geleden het huwelijk bevestigd van onze lieve ouders en grootouders

R. Kattenberg en J. Kattenberg-van Maanen

Wij bidden hen beiden nog goede en gezegende jaren toe

Hun dankbare (klein)kinderen

Pauwenburg 127, 8226 TV Lelystad

Voor de vele bliken van belangstelling en medeleven, die wij van u mochten ontvangen na het overlijden van onze lieve vader, opa en overgrootvader

Jacob van der Blonk

zeggen wij u hartelijk dank.

Uw medeleven heeft ons erg goed gedaan.

Kinderen,
klein- en achterkleinkinderen

Enkhuizen, augustus 2014

Luxe fotokaarten

voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen
vereniging en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

TE HUUR, in Lunteren buitengebied,

1 evt 2 pers. woning met ingang
van Augustus.
voor interesse kunt u contact
opnemen met 0652058172.

TE KOOP in Bodegraven

Ruime woning, 11 kamers,
multifunctioneel. Voor groot gezin,
kantoor aan huis, veel extra's.
Kom kijken en overtuig uzelf.
info@dkconsult.nl
tel.0348 689077 of 0653166127

Te huur op camping de Beukenhof
Tiendeveen .Stacaravans en challets.
Nog vrij voor 26 juli en na 16 aug. Ook
nog kampeerplaatsen vrij
in het hoogseizoen

www.campingdebeukenhof.com
tel. 0528-331246

VERTELLINGEN BIJ DE BIBEL

Vertellingen bij de Bijbel Ne/Eng

Het is stil geworden in de tent van Abraham en Izak nu Sara gestorven is. Izak kan zijn moeder maar niet vergeten. Wat heeft ze altijd goed voor hem gezorgd! Abraham ziet het verdriet van Izak wel. Hij denkt: Als ik nu ook sterf, dan is Izak helemaal alleen ...

€ 6,95

Wie krijgt de zegen?
De geschiedenis van Izak en Jakob

Verteld door ds. C.J. Meeuse
Illustraties door Arie van der Spek

Ripe Publishing

Meer uitgaven op onze website en bij de boekhandel
www.ripepublishing.com - Tel. 0113 - 613 740 / 0341 - 251 351

Luxe ingerichte tenten.
Slapen op een echt boxspring bed.
Boek nu uw vakantie bij
Camping Bosbad Zwinderen.
Een **gezellige familie camping met zwembad** in Drenthe.
Nu tot 25% korting op uw boeking!
www.campingbosbadzwinderen.nl
0524-291680

Voor Verantwoorde Boeken!
www.derooboeken.nl
078-6124081

Lekker naar Texel...

WEEKEND/MIDWEEK €119*
WEEK €149*

De Verrassing
Bungalowpark

www.deverrassing.nl of bel 0222 31 89 06
* Vanafprijs, geldig buiten de schoolvakanties, tot de herfstvakantie 2014

Ommen te huur vakantiewoning
6 pers. in bosrijke omgeving
www.boomblauwtje.nl

VAKANTIEHUISOPURK.nl
Landelijk gelegen nieuw
vakantieverblijf te huur,
max. 4 pers. Tel 0527-687874

Te huur **vrijstaande gezinswoning**
met evt. aanleunwoning voor
senioren, in het buitengebied vd Gem.
Ede. Info. 0620333065.

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging
Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn
Dag en nacht bereikbaar, in elke regio
(0172) 23 33 38
Wij verzorgen alleen begravenissen

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 1 in Kootwijkerbroek (bij Barneveld)

Groot half vrijstaand woonhuis (720 m³) met uitgebouwde woonkamer, 7 slaapkamers en forse, in spouw gebouwde garage op een mooie locatie op korte afstand van kerk en school

Vraagprijs: € 339.000 =

Voor informatie, zie funda,
www.calcant.nl
of bel naar 0342-440120

Te huur **kamer voor student of juf**
in de gemeente Ede.
Info 0620333065

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

ES Vakanties
Vakanties in eigen sfeer

Nu LAST-MINUTES.
Oostenrijk starcaravans op
gezinscamping. Kerkdiensten,
recreatieteam, zon, water en bergen.
Meer info op www.es-vakanties.nl
of 055 3030083.

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:
ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:
Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres Noord-Amerika:
Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Vakantie Oostenrijk:
Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See,
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

RST
Zorgverleners

Kraamzorg

“Die eerste kraamdagen vergeet ik nooit meer”

Kraamzorg door medewerkers met een reformatorische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**. Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342-42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **huishoudelijke hulp en verpleging & verzorging**

tollenaar
BEGRAFENISVERZORGING

Regio Zeeland: 0115 - 61 25 54 / 06 - 18 14 80 08
Bestel via onze nieuwe website de gratis brochure: 'Bevel aan uw huis', of vraag een vrijblijvende offerte aan.

Wij verzorgen alleen begravenissen

www.bvtollenaar.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkgorgels

Stolk orgels

NIEUWERKERK A/D IJSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

Te koop: Bouwkavel ca. 495 m².
Nabij centrum van Ede, eventueel met bouwplan en vergunning voor kangoeroewoning. Tel. 06-25542781

Welk (ouder) echtpaar wil in de week van 15 t/m 23 aug. op onze huisdieren passen? In buitengebied van Kootwijkerbroek.
Tel. 06- 27839201 of 06-23505041

In het mooie Rotterdam Kralingen is per direct een chique, ruime, goed betaalbare kamer en suite te huur.
Facilitaire zaken (incl. schoonmaker) zijn geregeld. Bel gerust voor meer informatie!
#0636186817 #25m2
#loopafstandEUR #student #starter
#85m2tuin #terras # jarendertig
#sfeervol.

Praktijk den Uijl
biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Praktijk den Uijl
psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gespreklocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

De Betuwehof Zorg
Dagbesteding ouderen - Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 -6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

SHG biedt u passende zorg

Kraamzorg
Bel 0187 - 4891 73
b.g.g. 0342-492155
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
en van 13.00 - 15.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Thuiszorg
Bel 0166 - 65 26 05
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG zorg die aansluit bij uw manier van leven. Bijbelse normen en waarden vormen daarin de basis voor uw en onze dagelijks levenshouding en media gebruik.

SHG

DE GRATIS ZORGBROCHURE ZENDEN WIJ U GRAAG TOE

Bible Narratives Eng/Ne

Many people are sitting on the hills close to the Sea of Galilee. They are listening to a Man, Who is telling them about God. This Man is the Lord Jesus. He is the Son of God, Who came into this earth to convert sinful people to God ...

€ 6,95

Wise or Foolish
Parables of the Lord Jesus

Verteld door ds. C.J. Meeuse
Illustraties door Arie van der Spek

Ripe Publishing

Meer uitgaven op onze website en bij de boekhandel
www.ripepublishing.com - Tel. 0113 - 613 740 / 0341 - 251 351

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641
Bgg.: (06) 53638114
24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begravenissen
www.wegenaar.nl